

Akt nr:

R-E1a-0028

AU\$R-E1a-0028

0028

Kontrakt.

R

3*0028

Sedan Kongl. Majt: den 6 April 1887 i och för af-
dikning och odling af vattenskadad mark, tillhörande
de Kärby och Dronås hemman i Bjurums socken,
Gudhems härad af Skaraborgs län, enligt en af
 Landtbruksingenjören Ludvig Rosén upprättad,
 af Kongl. Majt: fastställd plan med dertill hörande
 kostnadsförslag, i nåder beviljat ett låneunderstöd
 af Tretioett Tusen Sex Hundra (31.600) kronor att ut-
 gå af 1887 års odlingsfond, så, och i enlighet med
 Riksdagens för dylikt statsbidrags åtnjutande gif-
 na, af Kongl. Majt: gillade föreskrifter, har understeck-
 nad, för detta företag med Kongl. Väg- och Vattenbygg-
 nadstyrelsen, i Kongl. Majt: och Kronans vägnar, af-
 slutat följande kontrakt, hvarigenom jag såsom ensam
 intressent i arbetsföretaget åtager och förbinder mig:

§ 1.

Att arbetet, hvarvid jag är skyldig att underkar-
 sta mig alla de vilkor och kontroller, som af Kongl.
 Majt: prövas lämpliga och nödiga, skall utföras så-
 lunda, att vattenafledningen och afdikningen för-
 lingsarbetet skola vara påbörjade före 1887 års ut-
 gång och att hela arbetet, odlingen inbegripen, skall
 vara fullbordadt inom den 1 September 1892 i noggrann
 öfverensstämmelse med den fastställda arbetsplanen,
 utan att anspråk på ytterligare bidrag af allmän-
 na medel må vidare kunna väckas; och skall jag
 genom kontant tillskott, materialier, arbete elc.

8300 8
annat bidrag bestrida hvad till hela odlingsföretagets
fullbordande kan erfordras utöfver det länade länets
bidraget, samt de utförda arbetena, så länge någon
del af lånet återstår ogulden, vederbörligen underhål-
la.

§ 2.

Att i fråga om terminerna för anslagets lyft-
ning i mån af arbetets fortgång ställa mig till efter-
rättelse hvad Kongl. Väg- och Vattenbyggnadstyre-
lsen derom särskildt må bestämma, afvensom att
i händelse afvikelse, utan dertill erhållen vederbörlig
tillåtelse, skett från den fastställda arbetsplanen, eller
arbetet, utan af Kongl. Majt. medgifvet anstånd med
detsamma utförande, icke blifvit fullbordadt inom
derför bestämd tid, det då må ankomma på Kongl.
Majt. att låta inställa all vidare utbetalning af stats-
bidraget samt återfordra hvad deraf uppburits, att på
en gång eller efter hand till Kongl. Statskontoret in-
betalas inom den tid, som af Kongl. Majt. bestämmes;
och skall jag i sådana lyftade och återburna medel
jemväl erlägga fem procent årlig ränta från lyftnings-
dagen till dess återbetalning sker.

§ 3.

Att för den tjänsteman, som af Kongl. Väg- och Vatten-
byggnadstyrelsen förordnas att i arbetet verkställa
besigtning, uppvisa den för detsamma gillade planen
med dertill hörande plan- och profilritningar jemte
de räkenskaper, hvilka jag skall föra öfver företaget,

Utskrift

R 3*0028

År 1886 den 18 November instånds sig, undertecknad landbruksingenjör i Stora Bjurum för att på begäran af Godsegarern P. Jönsson derstädes verkställa undersökningar och upprätta plan och förslag till afdikning och odling af sankta marker, tillhörande Mårby och Brönås hemman uti Bjurums socken, Gudhems härad af Skaraborgs län; och får jag nu öfver resultatet af undersökningarna lämna följande af plankarta och profiltritningar åtföljda betänkande och kostnadsförslag.

Betänkande.

Sankmar-
kens läge,
vidd och
beskaffen-
het.

De berörda sankmarkerna tillhöra, såsom bifogade generalkarta närmare utvisar, ett vattensystem, som har sina källor i Gökhemns socken, fortsätter därefter norrut genom Bjurums socken och slutar, efter upptagande af åtskilliga bäckdrag från närgränsande socknar, i Hornborga-sjön. Under loppet genom ifrågavarande sankmarker alltifrån Ugglums rågång till utloppet i Hornborgasjön, utgörande en sträcka af omkring 5,000 meter eller 16,800 fot, har hufvudafloppet en lutning af 3,3 meter eller 11,1 fot, men då dess dimensioner äro alldeles för små för att kunna inrymma de vattenmassor, som derigenom skola afföras, så förorsakas isynnerhet vid flodtiderna årliga öfvervåningar.

ningar, hvilka hindra markens förbättring och tillgodogörande för odlingen. De sålunda öfversvåmmade fälten, tillhörande ofvannämnda hemman, utgöra en vidd af 277 h. ar 48 ar eller 562 tunnland 2,9 kappland, deraf 203 h. ar 38 ar utgöres af odlade fält, hvilka visserligen under gynnsamma väderleksförhållanden redan buri rikliga värsådeskor, som dock till följe af markens vattenökade tillstånd äro mycket osäkra, så att fälten ej kunna med fördel eller trygghet begagnas såsom åker. Af den återstående arealen utgöres 55 hektar 51 ar af odlingsbar och 18 hektar 59 ar af till större delen för odling mindre lämplig och med småskog bevuxen mark. Odlingemarken består af sankt belägena och tidtals öfversvåmmade mossar, som i sitt nuvarande tillstånd endast bära starr och andra sånne grässlåg samt mossarter, så att skördarne derå ej på långt när motvara bärgningskostnaden, hvadan deras ekonomiska värde är helt obetydligt och nästan intet i förhållande till, hvad det kunde blifva efter odling och afdikning. Jordmonen är af samma beskaffenhet som den förut omtalade, redan odlade marken samt bildad af slam från omgifvande höjder jemte förmultningsprodukterna af nyssnämnda växter.

Vattenafledning: För att vinna en fullkomlig utredning be-

träffande företaget, hafva undersökningar blifvit verkställda rörande nederbörds område, framrinnande vattenmängd, affall m. ff. på kanals dimensioner inverkan förhållanden, och hafva af dessa framgått, att nederbörds området för sträckan nedom punkten XLIV, der tillloppet från Gudhem inmynnar, omfattar en vidd af 9,000 hektar; att den vattenmängd, som å denna kanalsträcka skall afföras, vid flöden utgör, efter 0,7 liter pr hektar, 6,3 kubikmeter pr sekund, och då den blifvande afloppskanalens bottenlutning här är 0,4:1000, så erfordras, med ett beräknadt vattenstånd af 1,2 meter eller 4,0 fot. (enl. Kutters formler) en bottenbredd af 6,0 meter eller 20,2 fot. Kanalsträckan mellan sistnämnde punkt och XXX, der afloppet från Råsjöns mossar infaller i hufvudafloppet, har att afbörda en vattenmängd af 4 kubikmeter i sekunden och erhåller en bottenlutning af likaledes 0,4:1000, samt erfordrar alltså (enl. samma formler) en bottenbredd af 4,5 meter eller 15,2 fot. Öfre delen af hufvudafloppet — kanal G — hvilken har att vid flöden afbörda en vattenmängd af 2,8 kubikmeter i sekunden, erhåller med ett fall af 0,8:1000 en bottenbredd af 2,5 meter eller 8,4 fot. Afloppsdikey från Råsjöns mossar (dikey A; 19-XXX) erhåller alltefter olika vattentilllopp och fall en bottenbredd af från 1,0 (19-XVI) till 2,0 (XVI-XXX) meter eller

3,4 - 6,7 fot; den vattenmängd, som nämnde af-
lopp vid sin nedre sträcka skall afföra, utgör nem-
ligen 1,1 kubikmeter i sek. Afloppet H, som mottar
det från Gudhem kommande bäckdraget, och
hvilket enligt beräkning har att afföra en vatten-
mängd af 1,9 kubikmeter pr. sekund, har alltså
från H, der det egentliga bäckdraget inmynnar,
till utloppet i hufvudkanalen, ett fall af 0,5:1000
och erhåller alltså en bottenbredd af 2,0 meter el-
ler 6,7 fot. Hvad sidolutningen beträffar, har
den till följe af markens väsendtligt olika beska-
fenhet gjorts olika på särskilda sträckor, i det att
den vid de kanaler och diken, som genomgå den
egentliga mossjorden (alla ofvan N XLIV belägna),
ej behöft tagas större än 1:1/2, d. v. s. så att bred-
den i dagen bliver lika med bottenbredd + gräfs-
ningsdjup. Detta kan visserligen anses något för
brant, men efter hvad erfarenheten visat, haf-
va de i samma mossar sedan 10-tal år tillbaka
gräfvda kanalerna ännu bibehållit sig i fullt
godt stånd, ehuru deras sidolutning varit än-
nu brantare, nemligen så att dagbredden va-
rit högst lika med djupet. Der kanalerna ge-
nomskära höjder och grusbäckar, måste för fram-
tida beståndet sidorna erhålla den för kanaler af
ifrågavarande djup vanliga lutningen af 1:1/2.
Mellan N XLIV och kyrkobrow, der marken är af
något dyrtad och mindre fast beskaffenhet än

den egentliga mossjorden, göres sidolutningen 1:1 och nedan nämnda bro ända fram till gräfnings slut, i hvilken sträcka jorden består af dy och gytta, erhåller kanalen en sidolutning af 1:1½. Markens blifvande sättnings är beräknad till högst 0,6 meter eller 2,0 fot.

Afdikningen.

Utom de nu föreslagna afloppen, erfordras för jordens fullständiga torrläggning åtskilliga öppna afloppsdikey för att upptaga och till afloppskanalerna afleda såväl ytvattnet från närgränsande fält som teg- och täckdikenas vatten. Dessa dikey äro i plankartan betecknad dels med lit. a, hvilka erhålla ett djup af 1,5, en bottenbredd af 0,5 och en dagbredd af 3,0 meter samt dels med lit. b, hvilka dikey erhålla samma djup, men bottenbredden göres här = 1,5 och dagbredden = 3,0 meter.

Odlingsme-

lod och fram- Som jordmonen öfverallt utgöres af djupa tidat skötsel. torfjord, och marken är nästan helt och hållet fri från träd och buskar, så föreslås, att odlingsarbetet utföres antingen medelst djupplöjning eller hackning och delvis bränning, hvilket arbete, jemte upptagande af behöfliga tegdiken eller vattenfäror, är beräknadt att kosta 80 kronor per hektar; tegdikena upptagas i den mest mossartade marken på 10 meters afstånd ifrån hvarandra och till 1,2 meters djup, 0,3 meters bottenbredd och 1,5 meters bredd i dagen samt vatten=

fårör i all den öfriga marken på 5 meters af-
stånd och med tvärbranta sidor till 0,3 meters bredd
och djup.

Sedan de sålunda afdikade och odlade mar-
terna kommit i kultur och efter hand blifvit lik-
artade med de kringliggande åkerfälten, böra
de indelas i omloppsbruk med dessa, men dess-
förinnan torde hufvudsakligen vårådesodling
ifrågakomma, dervid såsom bigödningsämnen
kalisalter och superfosfater böra användas; för
att göra den till sin natur kalla torvfjorden var-
mare och derigenom på samma gång befrämja
dess sönderdelning och omsättning, bör vid den
periodiska bearbetningen påföras kalk, det
snart sagdt enda tjenliga förbättringsmedel, or-
ten har att erbjuda. Vid insäning till vallar
torde exempelvis användas en fröblandning
af 10 p luddtätel, 10 p tufttätel, 8 p timotej, 8 p
ängsvingel, 2 p häckvicker, 4 p gul viol samt
4 p hvithlöfver.

Kostnad.

Enligt vidfogade kostnadsförslag uppgår
kostnaden för:

vattenafledningen och den större dikningen
till kronor - 31,600,00

samt för odlingen och den mindre diknin-
gen till kronor 4,440,80

Summa Kronor 36,040,80

Fördelad på den torrlagda och förbättrade vidden

blifver förbättringskostnaden för den odlade marken omkring 114 Kronor samt för den icke odlade 194 Kronor per hektar, hvilken summa icke kan anses hög, isynnerhet om man jemte den ekonomiska vinsten tager i betraktande de fördelar, som indirekt tillskynas orten såväl i hygieniskt afseende som också derigenom att frostländigheten från de eljest sanka mossarne väsentligen förminskas.

Om hinder Beträffande de i 1§ af Kongl. Högskoleu från det allm. den 31 December 1879 föreskrifna vilkor för tillstånd månnas si. från det allmännas sida till vattenafledning m. sa. m. förefinnes vid ifrågavarande företag intet sådant förhållande, som omnämnes i ofvannämnde paragraf med undantag dock att kanalen under sitt lopp genom nämnde marker skär dels tvänne byvägar, neml. vid Rockabrow och den s. k. Låbrow vid St. Bjurum, dels landsvägen vid Bjurums Kyrka. Dessa tvänne broar måste för vinnande af tillräcklig sektionsareal ombyggas, på sätt nedan omtalas.

Med statens Enligt vunnna upplysningar förekommer del under: inom ifrågavarande vattensystem endast ett stöd afrik: på senare tider af statsmedel understödt vattenafledningsföretag. nemligen för afdikning af de angränsande, under Fjögerväs lydande torfmossarne, hvartill länenunderstöd helt nyligen beviljats.

Arbetets ut- Gräfningsarbetet skall taga sin början vid
förande. Hornborgasjön och fortsättas uppåt, på det att hvar-
der genom vattenflöden ej må afbryta arbetet, hvar-
vid nog iakttages det gräfningsdjup, som å pro-
filerna finnes i meter angifvet vid de olika af-
vägningspunkterna. Dimensionerna å de olika
kanalerna äro redan omnämnda. Vid broarnes om-
byggande erhålla de följande bottenbredd, nemli-
gen Rockabron, hvilken för vinnande af båtgrund
och färre kanalkrökar bör flyttas till punkten N:XXII,
3,0 meter eller 10,1 fot, Fåbron 5,0 meter eller 16,8 fot samt
Hyrkebron, der endast den vestra broöppningen om-
läggas, 5,0 meter; börande broarnes bottnar läggas
minst 0,5 meter eller 1,7 fot under kanalernas bot-
tenlinie.

I öfrigt iakttages, att den uppkastade jor-
den, derest den ej genast kan bortföras, lägges på
minst 1,5 meter eller 5 fots afstånd från dikes-
kanterna, med tillräcklig lutning, så att den
ej åter nedrasar, samt att erforderliga öppnin-
gar göras för ytvattens genomgång och aflöpp.

Till ledning och kontroll vid arbetets ut-
förande äro fixpunkter i form af kors (+) inhugg-
na i fem jordfasta stenar, hvilka till sitt läge
finnas angifna såväl å plan- som profilkar-
terna. Företaget är af intet vattenverk beroende.
Den vid N:XLV belägna aquadukten, hvilken för-
ser kanalerna ^{och} bassinerna i St. Björums park

samt mejeriet och ladugården med vatten från i närheten belägna höjderna, måste förlängas efter den ökade kanalbredden, och är ändringen deraf för i kostnadsförslaget upptagen.

Beteckningar:

gar.

De till de olika hemmanen hörande vatten- och skadade markerna äro betecknade med bokstäfver i blockstil; de till Mårby med A och de till Bronås hemman med B. De anglo-sachsiska bokstäfverna beteckna de olika kanalerna och återfinnas ä såväl plan- som profilkartorna, undantagandes de med a och b betecknade, hvilka endast finnas uppdragna på plankartan. I profildrättningarna finnas angifna i meter och decimaler deraf de olika gräfningsdjupen vid hvarje afvägningspål samt de olika bottenbreddarna ä såväl kanal- som brosektioner. Odlingslägenheten är i generalkartan betecknad med grön färg.

Arbetsplan.

Med anledning deraf att egaren till i frågavarande marker önskar vinna länens derstödd ur odningelänsfonden till så stort belopp som erfordras för vattenafledningen och den större dikningen, förestås, då gräfnings- och odningsarbetet svärligen kan medhinnas på kortare tid än 3 år, följande

Arbetsplan.

Första året efter statslänets beviljande utföras följande

arbeten: uppgräfnings af kanalen
från Hornborgasjön till sank-
markernas början vid N: XLIV enf.
kostnadsförslaget beräknadt till 8,000:00
samt onläggning af Kyrke-
bron, Fåbron och aquadukten
vid XLV för en kostnad af 1,200:00; 9,200:00

Andra året fortsättes uppgräfning:
gen af hufvudkanalen till N:
XXX samt vidare upptill såväl
Ugghus rågång som genom
Röckabron upp till öfre ändan
af de ännu ej odlade mossar-
ne, för en kostnad af tillsam-
mans 13,900:00

Tredje året upptagas de öfriga af-
loppen samt diken a och b,
hvarjehanda odlingsarbetet på
de ännu ej odlade mossar-
ne utföres, i kostnad beräkn-
adt till 12,340:80
Summa Kronor 36,040:80

Karlstad den 15 december 1886.

Ludvig Rosén.

Fisker den af Kongl. Majt. den 6 April 1887 nädigst gillade planer.
Stockholm den 29 April 1887.

Carl G. Beijer.

St. M. Lindgren.

Kostradsförslag.

Dagsverkepris 2.00 kronor.

Stapel lister och mure mer.	Jordbrotning.	Mloppens storlek						Höjden för gamla afstypt.	Kubikmeter gräva m. m.	Jordart att gräva m. m.	Pris per kubikmeter öre.	Kostnad.			
		Längd.	Bredd.	Medel-		Styck.	Kronor.					öre.	Kronor.	öre.	
				djup.	bredd.										
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.	13.	14.	15.	
19-18	1:1/2	172.0	1.0	1.70	1.85	540.9	154.9	386.0	torfjord	0,30	115	80			
18-16	"	140.0	"	2.10	2.05	602.7	182.7	420.0	st på sten och grus	0,40	168	00			
16-13	"	265.0	"	1.75	1.88	871.9	321.9	550.0	st	0,30	165	00			
13-10=x	"	425.0	"	1.70	1.85	1336.6	—	1336.6	st	"	400	98			
x-x11	"	265.0	"	1.90	1.95	981.8	331.8	650.0	st	"	195	00			
x-xv1	"	450.0	"	1.95	1.98	1737.5	1147.5	690.0	st	"	207	00			
xv1-x1x	"	610.0	2.0	2.20	3.10	4160.2	1830.2	2330.0	st	0,35	815	50			
x1x-xx1	"	170.0	"	2.50	3.25	1381.3	511.3	870.0	st	"	304	50			
" - "	1:1/5	60.0	"	2.20	5.30	699.6	199.6	500.0	sten och grus	0,60	300	00			
xx1-xx1v	1:1/2	300.0	"	2.30	3.15	2173.5	923.5	1250.0	torfjord	0,35	437	50			
xx1v-xxv1	"	165.0	"	2.00	3.00	990.0	560.0	430.0	st	"	150	50			
" - "	1:1/5	24.0	"	2.60	5.90	1288.6	428.6	860.0	sten och grus	0,60	516	00			
xxv1-xxv11	1:1/2	180.0	"	2.90	3.45	1800.9	660.9	1140.0	torfjord på ngt sten och grus	0,40	456	00			
xxv11-xx1x	1:1/5	126.0	"	2.15	5.23	1316.8	516.8	800.0	sten och grus	0,60	480	00			
xx1x-xxx	1:1/2	197.0	"	2.00	3.00	1182.0	682.0	500.0	torfjord	0,35	175	00			
xxx-xxx1	"	107.0	4.5	2.20	5.60	1318.2	538.2	780.0	st med ngt. sten och grus	0,40	312	00			
xxx1-xxx111	"	130.0	"	2.55	5.78	1916.1	616.1	1300.0	sten och grus	0,70	910	00			
" - "	"	80.0	"	2.20	5.60	985.6	405.6	520.0	torfjord med ngt. sten och grus	0,45	261	00			
xxx111-xxx1v	"	122.0	"	1.30	5.40	1244.2	604.2	640.0	st st	0,40	256	00			
xxx1v-xxxv111	"	606.0	"	2.00	5.50	6666.0	1426.0	5240.0	torfjord	0,35	1834	00			
xxxv111-x1v	"	253.0	"	1.80	5.40	8291.2	2991.2	5300.0	st	"	1855	00			
Öfverföres												10314	78		

1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.	13.	14.	15.
									Överförat		10314 78			
XLIV-XLVIII	1:1	510,0	6,0	1,75	7,75	6916,8	2296,8	4620,0	torfjord med mgt. sten & grus	0,35	1617 00			
XLVIII-L	"	145,0	"	1,70	7,70	1898,1	728,1	1170,0	st	0,45	526 50			
L-LXI	"	960,0	"	1,60	7,60	11673,6	5673,6	6000,0	torfjord med mgt. sten & grus	0,35	2100 00			
LXI-LXIII	"	60,0	"	1,70	7,70	785,4	420,4	365,0	sten och grus	0,60	219 00			
LXIII-LXVIII	1:1,5	445,0	"	1,10	8,15	3989,4	2669,4	1320,0	dyfjord	0,45	594 00			
LXVIII-LXXIV	"	543,0	"	1,00	7,50	4072,5	1632,5	2440,0	st	"	1098 00			
LXXIV-LXXV	"	410,0	"	0,80	7,20	2361,6	501,6	1860,0	st	0,45	837 00			
Omläggning af Rockbron											400 00			
st " 2 egobroar vid XXXIV & XXXV											100 00			
st " aquadukten vid XLV											50 00			
st " Fåbron											750 00			
st " Hyskebron											750 00			
För slitning af redskap, arbetstillsyn m.m.														
omkr. 15% af ofvanstående											2643 72	22 000 00		
B														
1-3	1:1/2	240,0	1,0	1,7	1,85	754,8	354,8	400,0	torfjord med mgt. sten & grus	0,40	160 00			
3-10	"	1000	"	1,8	1,90	3420,0	1020,0	2400,0	torfjord	0,30	306 00			
För slitning af redskap, arbetstillsyn m.m.														
omkring 15% af ofvanstående											84 00	550 00		
C														
14-13	1:1/2	60,0	0,5	1,20	2,30	165,6	—	165,6	torfjord med sten & grus	0,40	66 24			
" - "	1:1/2	144,0	"	1,50	1,25	270,0	—	270,0	st	0,30	81 00			
13-12	"	125,0	"	1,80	1,40	315,0	100,0	215,0	st	"	64 50			
12-XII	"	620,0	"	1,80	1,40	1562,4	932,4	630,0	st	"	189 00			
För slitning af redskap, arbetstillsyn														
Överföres											400 74	22 550 00		

1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.	13.	14.	15.
									Överförat		400 74	22550 00		
									m. m. omkr. 15% af ofvanstående		49 26	450 00		
D														
11a-8	1:½	215,0	0,5	2,00	1,50	645,0	305,0	340,0	torfjord	0,30	102 00			
" - "	"	32,0	"	2,10	1,55	104,2	34,2	70,0	sten & grus, delvis berg	1,00	70 00			
8-7	"	72,0	"	1,70	1,35	165,2	80,2	85,0	torfjord	0,30	25 50			
7-XVII	"	243,0	"	1,60	1,30	505,4	105,4	400,0	ø	"	120 00			
									För slitning af redskap, arbetstillsyn, m. m.					
									omkring 15% af ofvanstående		57 50	375 00		
E														
7-19	1:½	605,0	0,5	1,40	1,20	1016,4	406,4	610,0	torfjord	0,30	123 00			
									För slitning af redskap, arbetstillsyn, m. m.					
									omkring 15% af ofvanstående		17 00	200 00		
F														
3-XXI	1:½	410,0	0,5	1,60	1,30	852,8	402,8	450,0	torfjord	0,30	135 00			
									För slitning af redskap, arbetstillsyn, m. m.					
									omkring 15% af ofvanstående		15 00	150 00		
G														
1-3	1:½	160,0	2,5	2,20	3,60	1267,2	487,2	720,0	torfjord	0,35	273 00			
" - "	1:½	70,0	2,5	2,20	5,80	893,2	363,2	530,0	sten och grus	0,60	318 00			
3-4	"	65,0	"	2,40	5,60	873,6	263,6	610,0	ø ø	"	366 00			
4-6=XXX	1:½	330,0	2,5	2,20	3,60	2613,6	1313,6	1300,0	torfjord på nyt. st. & grus	0,40	520 00			
									För slitning af redskap, arbetstillsyn, m. m.					
									omkring 15% af ofvanstående		223 00	1700 00		
H														
5-12	1:½	465,0	0,5	1,80	1,40	1171,8	691,8	480,0	torfjord	0,30	144 00			
									Överföres		144 00	25425 00		

1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.	13.	14.	15.
									Öfverfördt		144 00		25425 00	
5-12	1:1/2	80,0	0,5	1,90	3,35	509,2	129,2	380,0	stew och grus	0,60	228 00			
12-11	"	12,0	"	1,70	3,05	93,3	33,3	60,0	0: 0:	"	36 00			
11-9	1:1/2	260,0	"	1,60	1,30	540,8	260,8	280,0	torfjord	0,30	84 00			
9-0	"	1595,0	2,0	1,85	2,92	8616,2	3196,2	5420,0	0:	0,35	1897 00			
		För slitning af redskap, arbetstillsyn m.m. omkring 15% af ofvannstående										336 00	2725 00	
a	1:1/2	9200,0	0,5	1,5	1,25	17250	7750,0	9500	torfjord	0,30	2850 00			
b	"	950,0	1,5	1,5	2,25	3206,3	1206,3	2000	0:	"	600 00		3450 00	
									F: Vattenafledningskostnad				31600 00	
									Odlingkostnad					
									Odling af 55,51 ha: ar à 80 kronor				4440 80	
									Summa Kronor				36040 80	

Mariestad den 15 december 1886.

Ludvig Rosén.

Beskrifning öfver vattenskadade marker, tillhörande Mårby och Bönås hemman i Bjurums socken af Gudhems härad och Skaraborgs län.

Hemmanets namn, jordmonens beskaffenhet m. m.	Areal.		Summa areal.	
	h.ar	ar	h.ar	ar
<u>A. Mårby.</u> Detta hemmans vattenskadade mark utgöres till stor del af ouppodlade fält (N:o 1-10 å kartan), hvilka hittills ej hemnat ens så mycket afkastning, att det derå nedlagda arbetet betalat grödans inbärgning; jordmånerna består i allmänhet af djup torfjord på sand och grusbotten; arealen uppgår till _____ h.ar Skogsmarken (N:o 11, 32 och 33) består af en af samma jordmån som föregående, men torfjorden eger ej här samma djup och är till sin natur mera barkig och ofjenlig till odling och därför fortfarande afsedd endast till skogsodling och detta är så mycket mera som trakten är temligen skogfattig; arealen utgör _____ h.ar Hörsta arealen af de till detta hemman hörande vattenskadade markerna utgöres af redan odlade åkerfält, hvilka visserligen användts till frambringande af vårsådesgräddor, men till följe af <u>det vattenskadade</u>	55	51		
	18	59		
Öfverföres	74	10		

Öfverfördt	74	10	
tillstånd, hvori de ännu befinna sig, är afkastningen mera osäker och ojäm. Jordmånen består af äfvenledes djup torfjord på sand och grus, och utgöres hela denna areal af —	155	71	229 81
B. <u>Bronäs.</u>			
Detta hemmans vattenskadade marker utgöras uteslutande af fält, som redan varit använda till odling af vårsäd, ehuru äfvenledes här deras vattenskadade tillstånd i hög grad försvärat skötseln och gjort den ekonomiska vinsten helt och hållet beroende af nederbördsförhållandena. Jordmånen är lika med föregående, och belöper sig arealen till —			47 67
Summa areal			277 48

Sammendrag af foregående egobeskrivelse.

Hjemmets navn og jor- dens beskaffenhed.	Genom vatten afledningen forlagt mark.				Genom vatten afledningen forbåttad mark.				Summa.			
	Odling- bar.		Sæd odling odugelig		Odla- d jord.		Skogs- mark.		Nye ytmaat- tet.		gamle ytmaat- tet.	
	h. ar ar		h. ar ar		h. ar ar		h. ar ar		hektar	ø	tunné	tppé
<u>Mårby.</u>												
odlingsmark	55	51							55	51	112	143
skogsmark							18	59	18	59	37	21,0
åker					155	71			155	71	315	13,5
<u>Bronås.</u>												
åker					47	67			47	67	96	18,0
Summa	55	51			203	38	18	59	277	48	562	02,9

Arealuträkning.

Hemmanets namn.	Hemmanets nummer & kartan.	Egoslag.	Areal.				Summa areal	Mö. och kppld.
			Hektar och ör.	Sumland och kppld.				
Kärby.	1.	odlingemark, mosse	15 48	31 11.4				
	2.	do	54	1 03.0				
	3.	do	11 22	22 23.3				
	4.	do	3 24	6 18.0				
	5.	do	5 42	10 31.3				
	6.	do	6 21	12 18.5				
	7.	do	2 79	5 20.9				
	8.	do	6 36	12 28.3				
	9.	do	51	1 01.1				
	10.	do	3 74	7 18.4				
	11.	skogsmark	15 00	30 12.3				
	12.	odlad mark, mosejord	8 53	17 09.0				
	13.	do	13 01	26 11.3				
	14.	do	15 00	30 12.3				
	15.	do	4 54	9 06.3				
	16.	do	2 80	5 21.5				
	17.	do	18	11.7				
	18.	do	4 50	9 03.7				
	19.	do	8 98	18 06.1				
	20.	do	7 32	14 26.5				
	21.	do	72	1 14.7				
Öfverföres			136 09					

Märby.			Överfördt	13 6 09		
	22.	odlad mark, mossjord		04	02.6	
	23.	do		1 39	2 26.1	
	24.	do		8 87	17 31.0	
	25.	do		8 00	16 06.6	
	26.	do		7 79	15 25.0	
	27.	do	do	9 52	19 09.1	
	28.	do	do	9 55	19 11.1	
	29.	do	do	6 28	12 23.1	
	30.	do	do	8 85	17 29.7	
	31.	do	do	5 6	1 04.3	
	32.	skogsmark	do	1 43	2 28.7	
	33.	do	do	2 16	4 12.0	
	34.	odlad mark, mossjord		12 04	24 12.4	
	35.	do	do	6 30	12 24.4	
Bronsås.	36.	do	do	7 45	15 02.9	
	37.	do	do	3 49	7 02.0	465 16.8
	38.	do	do	9 81	19 27.8	
	39.	do	do	7 29	14 24.6	
	40.	do	do	5 90	11 30.5	
	41.	do	do	5 97	12 03.0	
	42.	do	do	3 91	7 29.5	
	43.	do	do	2 29	4 20.4	
	44.	do	do	8 37	16 30.6	
	45.	do	do	4 13	8 11.7	96 18.1
	Summa areal			277 48	562 02.9	

Mariestad den 15 dec. 1886.

Ludvig Rosén.

Vidimeras ex officio
[Signature]

Bookend 18²⁶/₉ 88.

Beris

om verkstild afsynning å afsik-
ringen och adlingen af vattenskadad
mark, tillhörande Mårby och Bronäs
hemmen i Bjurums socken, Gudhems
kärad af Skaraborgs län.

Planen af K.M. faststild den 6 April 1887;
Beviljad understöd från 1887 års adlingsfond,
än i form af län utgå med 31.600 Kr.;
Kontrakt om arbetets utförande å K.M. och
Kronens vägnar antaget den 23 Maj 1887;
Enligt kontraktet faststild termin för arbetets
fullbordande den 1 Sept. 1892;

Beräknad kostnad enligt den
faststilda arbetsplanen tillhö- } för vattenledning 31600 Kr.,
rande kostnadsförslag } " adlingen 4440:80.
Så Kr. 36040:80.

Verkliga kostnaden har till följe af de
förda räkenskaper kunnat uppgifas.

Vid af understreckt den 5 Dist-
lidne Juli minn verkstild beaktning
af afsnitkrifne arbete har det
samme, såväl till afskärning som
adling, befunnits utföras i öfver-
ensstämmelse med gillad ar-
betsplan, och kan arbetet sålunda

Stämpel = 0.50
Lösön = 1.50
Så 2 Kr.

i sin helhet till gaskännande
förordas -

Ansikten om arbetets gaskän-
nande göres hos Kungl. Väg-
och Vattenbyggnadsstyrelsen,
och kan dervid fås detta
bevis -

Natjala den 10 Sept. 1888.

J. A. Ammerström
Ettl Distriktsingenjör -

Sedan Godegäsen och Redannaten af Riksdagens
 1te Kammer Herr P. Jönsson nu öfverförfattad
 blifvit beviljad en Lån af trettioett tusen sekunderna
 (31.600) Kronor, hafva undertecknade på hans begäran
 verkställt besigtning och värdering af redan fördriga
 och dels påbörjade arbeten i och för tilläggning af
 hans egande hemmen Bronäs och Morby by
 i Björns socken, Gudsens härad af Skaraborgs
 Län och hafva vi funnit:

Verkställda Arbeten för Kronor	21,500. —
Återstående — — —	10,100. —
Summa Kronor	31,600.

Sålunda värderat och befunnit. Intyga

Stora Björns den 20 April 1887.

Philips Olovsson.
 Kapten vid Wikgata Regemente
 och Hufvud. Skara

A. Stenbäck.
 Landtbrukare
 Jägerås & Klefva.

På grund af oförändrade intygg
 hemställles, att af öfverstyrelsen måtte
 beviljas: 25000 Kronor.
 Stockholm den 23. Maj 1887.
 A. Krumpf

komman att såsom egen skuld an-
svara för ofrånkämnda arbetes utföran-
de och dertill lyftade medels återkännde
om sådant kommer i fråga
samt afvika.

N. Liedholm
v. ordförande

Justerat M. Nilsson

A. Johansson

På afskrifvet intyga:

M. Johansson M. Nilsson

Utskrift

Protocoll hållet vid behörigen
utlyst kommunalstämma
med Bjurums sockens kom-
muni i St. Bjurum den 16^{de}
Maj 1887.

Godsejaren Herr P. Jönsson i Stora Bjurum
hade till denna dag begärt utlysande af
kommunalstämma med anhållan om
kommunen ville åtaga sig ansvar
för fullgörandet af alla de skyldigheter
och förbindelser som han genom ett af
hon om den 9de innevarande Maj under-
tecknat kontrakt med Kongl. Väg och
Vattenbyggnadsstyrelsen i Kongl. Maj:ts
och kronans vägnar sig åtagit beträffande
afskining och ordning af rattensjuken mar-
ker tillhörande Markby och Brönäs hem-
man i Bjurums socken af Gudske
härad och Tharaborgs län ävensom
för återbäring af de till detta arbete lyftade
skattemetel ifrån mot kontrakt tryckes.
Sedan de vid stämman närvarande perso-
nerne åpröfadt om saken och under
diskussioner uppehållet blifvit att detta ar-
betes utförande till stor nytta för hela
omkringliggande trakten emedan den
nu rådande fräständigheten måste efter
detta arbetes fullgörande till större delen
försvinna, så förklarade kommunal-
stämman enhälligt sig förbinda denna

samt det eller de kontrakt om arbetets öfvertagande på entreprenad till vissa delar eller i dess helhet, som möjligen afslutats, samt att till Kongl. Väg- och Vattenbyggnadstyrelsen aflemna uppgift å den person, åt hvilken företagets utförande i hvad det rör sig för vattenafledningen anförtras.

§ 4.

Att, efter utfäende utaf den del af lånet, som enligt särskild bestämmelse får lyftas på grund der af att arbetet blifvit börjadt, vid hvarje af de följande lyftningstiderna, innan ytterligare lånemedel må utbeaktas, hos Kongl. Statskontoret förte intyg af Kongl. Väg- och Vattenbyggnadstyrelsen att, enligt hvad derstädes nöjaktigt styrkts, så mycket af arbetet blifvit utfördt, som skäligen kan anses motsvara hvad i förhållande till det beviljade låneunderstödet belöper å hvad af lånet redan utbeaktats.

§ 5.

Att vid afslutande af detta kontrakt till Kongl. Väg- och Vattenbyggnadstyrelsen öfverlemnas, för att i dess arkiv förvaras, bestyrkt kopia af den givade planen med dertill hörande plan- och profiltrinningar för arbetet och bestyrkta afskrifter af dertill hörande godkända betänkande och kostnadsförslag, afven som att, derest någon afvikelse under arbetets utförande med vederbörlig tillätselse vidtagits, innan sista delen af låneunderstödet lyftes, till Kongl. Väg- och Vattenbyggnadstyrelsen aflemnas fullständig,

beskrifning jemte ritning, utvisande huru arbetet
i följd af denna afvikelse utförts.

§ 6.

Att godtgöra alla kostnader utan undantag, af
hvad namn de vara må, som i följd af detta lån för-
anledas för Kongl. Statskontoret.

§ 7.

Att för fullgörandet af detta kontrakt äfvensom
för lyftade statsmedals återbäring, i fall mot kon-
traktet brytes, ställa sådan säkerhet, som af Kongl.
Väg- och Vattenbyggnadsstyrelsen godkännes, samt
för läneunderstödet afgifva sådan skuldförbindelse
och säkerhet för dess uppfyllande, som af Kongl.
Statskontoret antagas.

Till yttermera visso äro häraf två lika lydande
exemplar upprätaade, som skedde i Stockholm den
9 Maj 1887.

Herr P. Jönssons egenhändiga namnteckning, besträva:

P. Jönsson

P. Jönsson

Tenlikte Kongl. Prefekt den 6 April 1887 antager Kongl.
Väg- och Vattenbyggnadsstyrelsen, af Kongl. Maj:ts och Kronans
bemyndighet detta kontrakt. Stockholm den 23 Maj 1887.

Carl M. Beijer.

P. Jönsson